

Εύγνωμοσύνης ὁ καρπός

Η ποικιλία τῶν θεμάτων πού διδάσκονται στό σχολεῖο τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητας Μόσχας εἶχε ἐνθουσιάσει τούς μαθητές, μικρούς καί μεγάλους, ἰδιαίτερα ὅταν ἄκουσαν τό θέμα: «τό ἐπάγγελμα τοῦ παπποῦ, τοῦ πατέρα κ.ἄ.». Τούς ζητήθηκε σχετική ἔκθεση, πού θά ἔγραφαν στό σπίτι. Βραβεύτηκε ἡ καλύτερη.

«Ὁ παππούς μου Βασίλειος ἦταν Ἕλληνας ἐξόριστος στά χρόνια τῶν διωγμῶν. Τό ἐπάγγελμά του ἦταν ἀνθρακωρύχος. Κατοικοῦσε στήν πόλη Κούσμπας στό νότιο μέρος τῆς δυτικῆς Σιβηρίας, στή βιομηχανική ζώνη τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως.

Τό 1970, ὅταν ἦταν ἡ θάρδια τοῦ παπποῦ στό ἀνθρακωρυχεῖο τοῦ ἀνθρακα (κάρβουνου) πού ἐργαζόταν, ἐγινε ἰσχυρή ἔκρηξη ἀερίου στούς διαδρόμους πού ἄνοιγαν οἱ ἐργάτες στά στρώματα τοῦ ἀνθρακα, μέ ἀποτέλεσμα νά κλείσουν ὅλοι οἱ διάδρομοι ἀπό τούς ὄγκους τοῦ ἀνθρακα πού κατέρρευσαν καί νά ἐγκλωβισθεῖ βαθιά ὅλη ἡ ὁμάδα.

Ὁ παππούς μου ἦταν κρυπτοχριστιανός καί, ὅπως μᾶς ἔλεγε, «ἀκούμπησα τήν καρδιά μου στό Θεό καί τήν Παναγία μας καί μ'

δση δύναμη εἶχα παρακαλοῦσα γιά τήν σωτηρία μας”.

— Παιδιά, ἔλεγε στούς ἐργάτες, ἂν περιμένουμε νά μᾶς βροῦν σκάβοντας, θά χρειασθεῖ περίπου ἕνας μήνας. Θά πεθάνουμε. Προτείνω νά ἀρχίσουμε ἐμεῖς νά σκάβουμε.

— Βασίλη, ἀπό ποῦ νά ἀρχίσουμε;

— Δέν γνωρίζω.

Καί τότε τήν ἀμηχανία μας ἔλυσε ἀπροσδόκητα μιά ἐμφάνιση. Ὁ Ντρουζώκ, ἕνας μικρούλης ἀρουραῖος.

Κάποτε κατέστρεψα, χωρίς νά τό θέλω, μᾶς διηγήθηκε ὁ παππούς, μιά φωλιά ἀρουραίων, μητέρα καί 6 μικρά. Ἕνας μικρούλης ἀρουραῖος, βαρειά τραυματισμένος, ἐπιβίωσε καί τόν φρόντισα, δίνοντάς του γάλα καί ψωμί. Ἀπό τότε γίναμε φίλοι.

Ἡ τελευταία ὁμως ἐμφάνισή του ἦταν πολύ παράξενη. Ἦλθε δίπλα μας καί ξαφνικά ἀπομακρύνθηκε τρέχοντας. Ἐμφανίσθηκε πάλι καί ξανάφυγε. Αὐτό ἐπαναλήφθηκε μερικές φορές. Τί ἤθελε νά μᾶς πεῖ ὁ Ντρουζώκ; Μήπως νά τόν ἀκολουθήσουμε; Σκεφθήκαμε ὅτι καλύτερα εἶναι νά κινηθοῦμε, παρά νά περιμένουμε ἕνα σίγουρο θάνατο, ἀφοῦ τό μόνο πού εἶχε ὁ καθένας μας ἦταν ἕνα μπουκαλάκι νερό κι ἕνα σάντουιτς.

Ἀποφασίσαμε νά ἀκολουθήσουμε τό μικρό ζῶο. Μᾶς ὁδήγησε σ' ἕνα πολύ χαμηλό καί στενό διάδρομο. Μπροστά ὁ Ντρουζώκ, πίσω ἐμεῖς, ἕνας-ἕνας μέ τήν κοιλιά. Πέρασαν κάποιες ὥρες, ὅταν ξαφνικά βρεθήκαμε μπροστά σ' ἕνα συμπαγή τοῖχο ἀπό κάρβουνο.

Λάθος ἔκανε ὁ Ντρουζώκ, σκεφθήκαμε καί ἀποφασίσαμε νά γυρίσουμε πίσω. Μόλις κινηθήκαμε, τό ζῶο μέ τά μικρά του δόντια μου ἄρπαξε τό μπαντελόκι, συνεχίζει ὁ παππούς, σάν νά μᾶς ἔλεγε “μή φύγετε”. Τότε ἕνας ἐργάτης ἄρχισε νά κτυπάει τόν τοῖχο. Ὁ Ντρουζώκ ἠσύχασε, πλησίασε τόν τοῖχο, σάν νά ἤθελε μέ τά μικρά του πόδια νά τόν

σπρώξει κι αὐτός. Δουλεύαμε δύο-δύο, ἐναλλάξ. Τό μικρό ζῶο δίπλα μας. Ἔτσι ἐργασθήκαμε πέντε 24ωρα. Καί τό θαῦμα ἔγινε. Βρεθήκαμε σέ μιά τρύπα πρὸς τά πάνω. Σωθήκαμε ὅλοι, καί τά 25 ἄτομα. Οἱ οἰκογένειές μας μᾶς περίμεναν μέ ἀγωνία, ἀφοῦ ἤμασταν οἱ μόνοι προστάτες τους.

Μαζί μας καί ὁ μικρός φίλος μας, ὁ ὁποῖος ἀπέκτησε τό δικό του σπιτάκι στόν κῆπο μας καί κατοικοῦσε μαζί μας σάν κατοικίδιο ζῶο. Ὅλοι μας ἀπορούσαμε:

— Πῶς ἀντέξατε, παππού, νηστικοί, διψασμένοι, κατάκοποι τόσες ἡμέρες;

— Ὁ Θεός, παιδιά μου, ἔβαλε στήν καρδιά μας ἕνα θησαυρό, τόσο μεγάλο, τόσο πολύτιμο! Δέν δουλεύαμε γιά νά σωθοῦμε ἐμεῖς, ὁ καθένας μας δηλαδή, ἀλλά νά σωθοῦν οἱ ἄλλοι ἐμεῖς ἄς πεθαίναμε. Τό ὄνομα τοῦ θησαυροῦ: ἀγάπη».

«Θές με ὡς σφραγίδα ἐπί τήν καρδίαν σου, ὡς σφραγίδα ἐπί τόν βραχίονά σου· ὅτι κραταιά ὡς θάνατος ἀγάπη» (Ἄσμ. η' 6).

Ἐμεῖς ἄραγε δεχθήκαμε αὐτή τή σφραγίδα;

Ναταλία Γ. Νικολάου

Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Λομονόσοφ Μόσχας